

Bewoners - nu

Begin april 2020 vult mijn huiskamer zich een uur lang met de warme, zachte stem die in mijn belevenis altijd wel ergens op de Antoniushoeve te horen is, die van Rana Ramadan. We maken gebruik van de relatieve rust nu ze vanwege de corona maatregelen niet naar het lab kan en twee internationale conferenties zijn afgelast. De huisregel 'geen anderen dan wijzelf op het erf' stuurt ons richting Skype.

Rana Ramadan is geboren en getogen in Beiroet. Na het halen van een bachelor Biologie in Libanon volgt ze in Utrecht het masterprogramma Medische Biologie. Ze krijgt een stageplek in Boston en ontmoet de Nederlander Stijn de Jonge. In Boston besluit ze in Europa een baan te zoeken en samen te gaan wonen met Stijn, 'maar later, eerst mijn eigen leven opbouwen'. Het VU/AMC in Amsterdam heeft het beste aanbod en zo komt ze voor de tweede keer naar Nederland. Ze promoveert op in vitro methoden om vroege darm carcinogenese te onderzoeken (onderzoek van kankercellen buiten het lichaam).

Op een foto die huisgenoot Julian van Velsen maakte, houdt ze trots een baksteen omhoog. Die is bedoeld voor de aanleg van de eerste groentebetten in de tuin van de Antoniushoeve. Rana: 'Ik had er naar uitgekeken hier te komen wonen, buiten de stad en vlakbij het AMC. Ik wist van het project alleen via Stijn, die Jamie af en toe hielp; het 'Ja, kom maar' hadden we beklonken via Skype, ik was in Chili, Lot en Jamie in een kroeg in Engeland. Maar het bleek meer dan een goede plek om te wonen. De poging die we doen om meer zelfvoorzienend te worden bijvoorbeeld vind ik heel mooi. Voor ons voedsel vragen we nu van de aarde veel meer dan we teruggeven. Door zo, lokaal, voedsel te produceren kunnen we misschien weg komen van de huidige machtssystemen in de productie van voedsel, en misschien ook een meer sereen leven leiden.' In alle fotoseries over het leven op de boerderij vind je beelden van Rana: dansend, etend met de anderen, (vaak) eten klaarmakend, drinkend, zittend op het gras in een warme zomertuin. Het lijkt alsof zij er altijd is. Wat niet klopt,

Een huis hebben

Rana Ramadan

omdat ze voor corona tijd fulltime werkte op het lab van de VU/AMC en ook regelmatig in het appartement van Stijn verblijft. Het zegt iets over haar rol in de woongemeenschap. Betekent wonen op de Antoniushoeve 'geven' of 'ontvangen'? 'Ik denk dat je beide moet doen. Als we in een mooie tuin willen zitten en groenten en fruit willen oogsten, moeten we allemaal meer in die tuin werken, zeggen we op een huisvergadering, en niet alleen de verplichte werkzaamheden uitvoeren. Ik denk dat je uit je inspanningen haalt wat je erin stopt, en meer. En als je dan tenslotte die groente en dat fruit oogst moet je in staat zijn om daarvan te genieten.'

Sinds het uitbreken van de pandemie voeren de bewoners een 'gezamenlijk huishouden'. Durfde iedereen dat aan? 'We hebben lange gesprekken gevoerd

Bewoners - nu

om iedereen vertrouwen in de ander te geven. Moesten we de keukens verde-
len, de een voor de mensen die thuis kantoor houden, de andere voor wie bui-
tenshuis werken, dus in contact met anderen zijn? Uiteindelijk hebben we dat
niet gedaan, want, zeiden we, iedereen loopt door de gangen en raakt dan ook
van alles aan. Mogen vriendjes en vriendinnetjes naar binnen? Ja, want stelletjes
raken elkaar toch wel aan. We maakten regels. Degene van ons die met corona
patiënten werkt, vermeed groepjes en nam extra voorzorgsmaatregelen, heel
lief van haar. We beloofden voor elkaar te zorgen als iemand besmet raakte.
Wat tot nu maar één keer nodig was.'

Hoe tevreden ze op de Antoniushoeve ook is, helemaal een thuis zal het nooit
kunnen zijn, zegt ze in april: 'Ik voel me comfortabel. Mensen zijn er voor mij,
ik ben er voor hen. Ik ben vertrouwd met het leven hier en heb me weten aan
te passen. Maar ik mis mijn familie, mijn ouders, mijn zus en haar kinderen in
Libanon, een andere zus in Barcelona. Stijn en ik hadden ons net voorgenomen
vaker naar Libanon te gaan, toen we dat opeens niet meer konden.'

In de zomer zien de bewoners van de hoeve een aangeslagen Rana. Eerst moet
ze opnieuw een geplande reis naar Beiroet uitstellen. En dan komt uit wat
Melvyn Ingleby in juli in het NRC leek te voorspellen: 'Libanon is zó is uitge-
woond door een corrupte elite, dat een humanitaire ramp dreigt.' Het wordt
een gigantische explosie die, weten we nu, te voorkomen was geweest. Een
groot deel van Beiroet wordt verwoest. Bijna iedere familie heeft een dode of

- en van thuis afgesneden zijn

Rana Ramadan

gewonde te betreuren of moet een oplossing zien te vinden voor materiële
schade. Ook de familie van Rana.

Half augustus, het is een snikhete dag, vullen in de voortuin van de boerderij
Libanese vrienden en vriendinnen, met hulp van de Antoniushoeve bewoners,
grote kartonnen dozen met medicijnen, luiers en tandenborstels om naar
Beiroet te sturen. In de reportage, die AT5 maakt over deze inzamelingsactie van
de Libanese gemeenschap, hoor ik haar op haar karakteristieke manier zeggen:
'Ik ben geboren en getogen in Beiroet. Om vanuit het buitenland je stad in puin
te zien, is moeilijk.' De actie blijkt haar initiatief.

In de herfst van 2020 gaat ze, na lang uitstel, samenwonen met Stijn. Over dat
afscheid zei ze in april al: 'Van de tijd hier zal ik me vooral de eerste barbecue
van het seizoen herinneren. Als de dagen langer worden, de zon warmer is en
iedereen gelukkig is dat de winter voorbij is. Dat is zo'n mooi ritueel.'

links: AT5, Actie voor Beiroet, meest rechts Rana
boven: Thuiskantoor op het dek